

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistola de miseria curato[rum]

[Köln], 1490

Sextus diabolus est ipse officialis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30766

a fargham

Denique quia domini tua vicinam suam vidit. differentiam
inter te et alium rusticum non habet. Quicquid ergo totam com-
munitatem facere oportet. ad hoc te iniustitiam non punit.
Quid hac re durius. Si communitatem cum rusticis suare
contempseris recte quidem facis. sed ex hoc infinitas
persecutiones. lapides super caput tuum colliges. Nuper rus-
tici mei aequa necessitatem sustinentes tota communitate
iuuante per occultas fistulas fontem quendam vicinam per
mediam villam perduxerant. ecclesie campanatorum aquas
haurire sine tributo permiserant. sed quia duos aureos
os dare rennui. quos mihi contribuendos dicarant. cum
magna te meritate mea ab aqua famulam repulerant. In-
tantum contra me fermere cepant. ut etiam aerem si potuis-
sent prohibere parati erant. Quanta in curatores ipsorum
rusticorum inuidia. Numquid vna plebanus cum ecclesia in
singulis immunitate gaudent. Quia igitur fronte pleba-
nus adtribuendum arcent et ecclesiam cum campanatore li-
bere ferre aquas fauent. nisi quia rustici de prospero
successu ex intimo corde sepe doleant. Curatorum igitur nullus
cum rusticis communitatem teneat ad pascendum porcos.
vacas. oves. aucas. non contribuatur. ordine eum tangen-
te non custodiat. Ad spes munitiones communes repa-
randas familiam suam non mittat hoc solum caueat de suis
rusticis ut damna non sentiat. quicquid alias sit quocumque
communitatem facere oportet. liberum ad hoc se fore sciat. Si
secus faciat totiens quotiens excommunicationis sententiam eum
muldet. tandem omni tempore rustici plebano inuident
et in nullo sibi fauent. Et si aliquando eo carere possent. du-
rum in ipsum lapides misissent.

Hereticus diabolus est ipse
officialis. Quanto sua iurisdictio latior de tanto in plus
res tyrannidior et fortior. Quomodo vultur hinc et
inde volat ut laceret pullos. Sic iste iam ab illis iam ab
istis prophanis explorat. ut exactionet plebanos. Man-
data innumerabilia mittit si non in eorumdem executione

magis in tua negotiatione diligens fueris **I**ntineris
importunitate domus tue dispensatione non poterat **D**au
des illico te citat ut mali quod in te inueniat non ut puniat
sed magis ut marsubiū suū impleat. **S**i non comparu
eris indignatione eius quis enarrabit. **S**icut canis im
petuose latrat. et nisi panes ante eum proicias a latratōe
non cessat. **I**ta iste assidue te infestat. et nisi flores ex
pedas quos solū optat mandare non cesset. nec manda
ta cassat. **E**t quō securus esse poterit unquam ipse plebanus
quā etiā quotidie proprius lacerat platus. **D**escribit salutē
in domino quasi fautor tuus optimus. et inter omnes persecutores
in lacerando non est minimus. **M**andatis suis aliquando dominus
iustis (quomodo potest) contra te rusticos incitat. **M**andat
itrum. mandare non cessat. sed illatā a rusticis iniuriam
te conquerente non vindicat. **O** magnū periculū si pces
sus exqueris rusticus impugnat. **S**i non publicaueris
officialis murmurat. **P**lura sunt que infestant plebanus
nū. **S**ed profecto nihil est quod fortius officiali impug
nat et qui te sine causa infamat. **N**unquid est malus
quod quodammodo ex nihilo te irregularem probat. **Q**uo
modo poterit esse bonus. **I**n ecclesie mee districtu mul
ti sunt fornicatores et adulteri. pauperes occulti. nobis
les manifesti. **C**itat pauperes manifeste ad libitū suū
et punit. honorat nobiles nec pleat. **S**i ex alio officiali
nequicia non patet. ex isto omnibus hominibus aperte clas
ret. **H**ec pater epistola cum tanta audacia non proferet. nisi
omnis homo in hoc officiali male diceret. **R**ecipit pecu
niam et admittit ignominiam. **A**niat denariū et tollerat
fornicariū. **T**ollit numerā et destruit iura. **C**redit rusti
co et inuidet plebano. **N**isi portauerit munus nullus
ab eo est acceptus. **C**itat monet. excommunicat. aggras
uat. reaggranat. relaxat. interdicit. **I**n his omnibus
non dei gloriam querit. sed solum lucrum querit. pecunie
seruit. et innumera mala propter hanc committit. **T**an
ta in curatores est ipsius officialis tribulatio. **S**i ec
clesiam non haberem nullam utique susceperem.

nota

Quia omnib? alijs diabolis dormientib? iste solus ad
nocendū vigilat. Alijs q̄scentib? iste solus inquietat.

Septimus diabolus est ipse
episcopus. Qui quod p̄ totū annū omnis sollicitudo tu
a collegit. hoc iste p̄ subsidiū tollit. singula bona tua q̄
possides immunia sunt. Jam episcopus contributum
iam postulat subsidiū. sic q̄ immunitatē bonoz tuoz
deberet seruare de anno in annū. hāc nō pudet ip̄e mi
fringere. Episcopū solū cū necessitas ingruat q̄ p̄p̄rijs
releuare stipēdijs nō p̄t. caritatiuū postulare decet s̄b
fidiū. Dudū iam nulla necessitate rōnabili quodānō
urgēte sine misericordia req̄siuit tributū. Nūc vero
q̄i nunq̄ esset sibi subuentū instāter postulat subsidiū
O sup̄ oēm lupū lupus rapax. lupus eo esuriente ouē
rapit. a nisi sūma urgeat necessitas nō redi. Ep̄m au
tē nulla penuria cogit. a sp̄ ad alterz annū subsidiū ca
pit. sic bona tua q̄ alias manerēt immunia p̄ otinū si
ne causa subsidium facit ciuilia. Nup̄ q̄draginta mar
cas subsidiū collectori numerari i tatis me marci sa
tis fecisse existimaui. collector institit. p̄ter has registra
les poposcit a de q̄libet marca scribēda tres ballenses
recepit. bursa penitus euacuauit. a me dolēte ip̄e risit.
Rusticus p̄bet censū et satisfacit d̄no. plebanus donat
subsidiū nec sufficit episcopo. Quātū igit̄ ex iniustis re
gistrilib? colligere valeo. neminē ip̄so episcopo cupis
diorē apprehendo. q̄ ne in subsidio censiat aliqd̄ dānū
p̄ curatorz sudores collectori dat suū p̄cium quod tan
tū est. Vellē potius fieri subsidiū collectariū. q̄ effici
ecclesie misnēsis vicariū. Quid est qz officialis in fino
do sepius audit hoc v̄bū neutrale vacat. nisi qz cū mul
tis alijs episcopus vltra vires plebanum exactionat.
dignitatē aut libertatē nō defensat. lupos baculo pas
torali nō fugat. Dū in curiā episcopālē venerit pleba
nus. vix ad eū beneuēntis dicit. Si vero nobilitaris
non solum cum omni solemnitate accipiatur. p̄mmo